

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta národohospodářská

***Esej na článek:
Marek, P. – Radová, J.: Skutečný okamžik
realizace daňové úspory***

1FP201 – Finance podniku

Semestr: 3.

Lektor: doc. Ing. Petr Marek, CSc.

Vypracoval: Michal Pleva, xplem09

Datum: 30.11.2006

Při výpočtu současné hodnoty daňové úspory (daňová úspora je snížení daňové povinnosti plátce daně vlivem daňově uznatelné platby, která sníží základ daně pro výpočet daňové povinnosti) budu vycházet z předpokladu, že plátce daně bude mít následující posloupnost událostí:

1. **kdykoli v roce X** uskuteční daňově uznatelnou platbu (o kterou se mu sníží základ daně);
2. **30.6. roku X+1** zaplatí doplatek na dani (jehož základ bude snížen o daňově uznatelnou platbu);
3. **15.9. roku X+1** zaplatí $\frac{1}{4}$ zálohy na daň z příjmu za rok X (záloha je snížena o $\frac{1}{4}$ daňové úspory za rok X);
4. **15.12. roku X+1** zaplatí $\frac{1}{4}$ zálohy na daň z příjmu za rok X (záloha je snížena o $\frac{1}{4}$ daňové úspory za rok X);
5. **15.3. roku X+2** zaplatí $\frac{1}{4}$ zálohy na daň z příjmu za rok X (záloha je snížena o $\frac{1}{4}$ daňové úspory za rok X);
6. **15.6. roku X+2** zaplatí $\frac{1}{4}$ zálohy na daň z příjmu za rok X (záloha je snížena o $\frac{1}{4}$ daňové úspory za rok X);
7. **30.6. roku X+2** se mu zvýší doplatek na dani o částku, o kterou měl v roce X+1 snížené zálohy;
8. **30.6. roku X+3** se mu zvýší doplatek na dani o částku, o kterou měl v roce X+2 snížené zálohy.

Jelikož současná hodnota budoucích peněz klesá s prodlužující se dobou od současnosti po námi počítanou budoucnost, musíme všechny transakce, které daňový poplatník v budoucnu uskuteční, diskontovat na hodnotu, která odpovídá hodnotě těchto peněžních transakcí v okamžiku uskutečnění daňově uznatelné platby.

Všechny transakce rozdělíme do 3 skupin podle jejich druhu – a) změna doplatku (snížení) na dani za zdaňovací období, ve kterém se uskutečnila daňově uznatelná platba; b) změna zálohy (snížení) na daň z příjmu za další období; c) doplatky (zvýšení) na dani z příjmu za období, kdy byla záloha snížena.

- a) doplatek na dani za období, kdy byla uskutečněna daňově uznatelná platba se sníží o částku, která odpovídá násobku této platby a sazby daně z příjmů. Tento součin se nazývá **daňová úspora**. Současnou hodnotu doplatku na dani ($SHDD_1$) vypočteme podle vzorce:

$$SHDD_1 = \frac{DUP * SDzP}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+6}}$$

DUP ... daňově uznatelná platba
SDzP ... sazba daně z příjmů
i ... roční diskontní míra
n ... počet měsíců od DUP do konce zdaňovacího období

(pozn.: jelikož počítáme s přesností na měsíce, vydělí se roční diskontní míra číslem 12; číslo 6 v exponentu ve jmenovateli z důvodu platby daně na konci 6. měsíce po konci zdaňovacího období)

- b) zálohy na daň v dalších daňových obdobích se sníží v důsledku sníženého daňového základu z roku X (vlivem daňově uznatelné platby v roce X). Jelikož se záloha platí 4x ročně, daňová úspora se projeví v každé záloze ve výši $\frac{1}{4}$ své hodnoty. Tato úspora se tedy projeví 15.9. a 15.12. roku X+1 a 15.3. a 15.6. roku X+2. Současnou hodnotu těchto snížení záloh na daň ($SHSZD$) vypočteme podle vzorce:

$$SHSZD = \frac{DUP * SDzP}{4} * \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{2 * 12}\right)} * \left(\frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+8}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+11}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+14}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+17}} \right)$$

(pozn.: zvýrazněný činitel je ve vzorci z důvodu platby uprostřed měsíce – diskontuje se tedy i tento půlměsíc)

- c) doplatky na dani se zvýší o 2-násobek jednotlivých snížení záloh na daň (tedy poloviny původní daňové úspory z roku X) a budou se platit za období, kdy byly snížené zálohy placeny – tedy za rok X+1 se zvýšený doplatek bude platit v roce X+2 a za rok X+2 se zaplatí v roce X+3. Současnou hodnotu doplatků na dani ($SHDD_2$) – tentokrát zvýšených – vypočteme podle vzorce:

$$SHDD_2 = \frac{DUP * SDzP}{2} * \left(\frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+18}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+30}} \right)$$

Nechť snížení daňové povinnosti je označeno znaménkem „+“ (subjektu částku neodvede) a zvýšení daňové povinnosti značí znaménko „-“ (subjektu peníze odvede). Celkovou výši současné hodnoty daňové úspory pak vypočteme podle vzorce: $SHDÚ = SHDD_1 + SHSZD + SHDD_2$

Tedy:

$$SHDÚ = \frac{DUP * SDzP}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+6}} + \frac{DUP * SDzP}{4} * \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{2 * 12}\right)} * \left(\frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+8}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+11}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+14}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+17}} \right) + \frac{DUP * SDzP}{2} * \left(\frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+18}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{i}{12}\right)^{n+30}} \right)$$

Výpočet současné hodnoty daňové úspory – ukázkový výpočet.

Pro výpočet současné hodnoty daňové úspory uvažují firmu, která uskuteční v roce X daňově uznatelnou platbu ve výši **1 000 000 Kč**. Sazba daně z příjmu právnických osob v roce 2006 činí **24%** (dle §21 odst. 1 Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění novějších předpisů). Diskontní sazba bude hypotetická, a to **12% p.a.** Výpočet bude proveden pro 3 případy uskutečnění daňově uznatelné platby – na počátku roku X, v jeho polovině a na konci.

Datum	Rok	Počet měsíců od daňově uznatelné platby	Peněžní tok	Platba	Daňová úspora	Současná hodnota daňové úspory
1.1.	X	---	daňově uznatelná platba	-1 000 000 Kč		
30.6.	X+1	18	doplatek na dani za rok X (snížení doplatku)		240 000,00 Kč	200 644,16 Kč
15.9.	X+1	20	snížení zálohy na dani za rok X+1 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	48 928,03 Kč
15.12.	X+1	23	snížení zálohy na dani za rok X+1 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	47 489,06 Kč
15.3.	X+2	26	snížení zálohy na dani za rok X+2 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	46 092,42 Kč
15.6.	X+2	29	snížení zálohy na dani za rok X+2 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	44 736,84 Kč
30.6.	X+2	30	doplatek na dani za rok X+1 (zvýšení doplatku)		-120 000,00 Kč	-89 030,75 Kč
30.6.	X+3	42	doplatek na dani za rok X+2 (zvýšení doplatku)		-120 000,00 Kč	-79 010,27 Kč
			CELKEM:	-1 000 000 Kč	240 000,00 Kč	219 849,49 Kč

Datum	Rok	Počet měsíců od daňově uznatelné platby	Peněžní tok	Platba	Daňová úspora	Současná hodnota daňové úspory
1.7.	X	---	daňově uznatelná platba	-1 000 000 Kč		
30.6.	X+1	12	doplatek na dani za rok X (snížení doplatku)		240 000,00 Kč	212 987,81 Kč
15.9.	X+1	14	snížení zálohy na dani za rok X+1 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	51 938,09 Kč
15.12.	X+1	17	snížení zálohy na dani za rok X+1 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	50 410,60 Kč
15.3.	X+2	20	snížení zálohy na dani za rok X+2 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	48 928,03 Kč
15.6.	X+2	23	snížení zálohy na dani za rok X+2 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	47 489,06 Kč
30.6.	X+2	24	doplatek na dani za rok X+1 (zvýšení doplatku)		-120 000,00 Kč	-94 507,94 Kč
30.6.	X+3	36	doplatek na dani za rok X+2 (zvýšení doplatku)		-120 000,00 Kč	-83 870,99 Kč
			CELKEM:	-1 000 000 Kč	240 000,00 Kč	233 374,66 Kč

Datum	Rok	Počet měsíců od daňově uznatelné platby	Peněžní tok	Platba	Daňová úspora	Současná hodnota daňové úspory
31.12.	X	---	daňově uznatelná platba	-1 000 000 Kč		
30.6.	X+1	6	doplatek na dani za rok X (snížení doplatku)		240 000,00 Kč	226 090,86 Kč
15.9.	X+1	8	snížení zálohy na dani za rok X+1 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	55 133,33 Kč
15.12.	X+1	11	snížení zálohy na dani za rok X+1 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	53 511,86 Kč
15.3.	X+2	14	snížení zálohy na dani za rok X+2 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	51 938,09 Kč
15.6.	X+2	17	snížení zálohy na dani za rok X+2 (25% snižující částky)		60 000,00 Kč	50 410,60 Kč
30.6.	X+2	18	doplatek na dani za rok X+1 (zvýšení doplatku)		-120 000,00 Kč	-100 322,08 Kč
30.6.	X+3	30	doplatek na dani za rok X+2 (zvýšení doplatku)		-120 000,00 Kč	-89 030,75 Kč
			CELKEM:	-1 000 000 Kč	240 000,00 Kč	247 731,90 Kč

Z výpočtů vidíme, že čím později ve sledovaném roce je daňově uznatelná platba provedena, tím vyšší je její současná hodnota. Nejvýhodnější, z pohledu současné hodnoty daňové úspory, je tedy provést daňově uznatelnou platbu co nejbliže ke konci zdaňovacího období.

V našem případě, pokud by firma provedla 31.12. roku X daňově uznatelnou platbu ve výši 1 000 000 Kč, získala by bez přihlídnutí k časové hodnotě peněz daňovou úsporu 240 000 Kč. Ovšem s přihlídnutím k současné hodnotě zjistíme, že těchto 240 000 Kč, rozložených do plateb na 3 roky dopředu, má nyní hodnotu 247 731,90 Kč.